

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:362

av Åsa Westlund (S)

Behandling av likartade kemikalier i grupp

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska verka för att förändra EU:s kemikalielagstiftning så att den kan behandla likartade kemikalier i grupp och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Kemikalielagstiftningen inom EU behöver skärpas. Trots ambitionen att lägga ansvaret för att testa om ett ämne är säkert på importören eller producenten ligger idag fortfarande en stor del av arbetet med att testa olika kemikaliers negativa påverkan på människan på myndigheter och den fria forskningen. När en kemikalie uppmärksammas för att i flera forskningsrapporter uppvisat farliga egenskaper händer det att den modifieras något för att på så sätt byta namn.

Denna snarlika kemikalie kan snabbt och enkelt fylla samma funktion som den tidigare vid användningen. Dessvärre talar de små skillnaderna och de likartade egenskaperna också för att det nya snarlika ämnet har samma negativa egenskaper som det tidigare. Lagstiftningen är dock inte utformad på ett sätt som gör att man kan ta hänsyn till detta, utan för att ”bevisa” ett ämnes negativa påverkan på människors hälsa krävs helt nya studier då ämnet modifierats något.

Att kemikalielagstiftningen inte tillåter att myndigheterna behandlar kemikalier i grupp bidrar till att arbetet med förbjuda farliga kemikalier bromsas upp och till att människor och miljö utsätts för farliga ämnen i onödan.

Ämnen med samma verkningsmekanismer och egenskaper borde istället behandlas gruppvis av beslutande institutioner. Om det saknas tillräckliga data bör det vara rutin att gruppera ämnen utifrån strukturlikhet, exempelvis för att fastställa prioriteringar för

ytterligare tester, detta för att så snart och effektivt som möjligt kunna skydda befolkningen mot effekterna av exponering för farliga ämnen samt för att begränsa antalet djurförsök.

Betydelsen av detta arbete understryks också i den uppföljningen 2015 av de etappmål som antagits för att nå miljömålen. Där sägs följande:

”Det behövs en mer systematisk bedömning, prövning och hantering av grupper av ämnen via Reach och andra relevanta regelverk för att effektivisera kemikaliekontrollen.”

Vad som ovan anförs om att regeringen ska verka för att förändra EU:s kemikalielagstiftning så att den kan behandla likartade kemikalier i grupp bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Åsa Westlund (S)